

**ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Štefanka a členiek senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a JUDr. Anny Petruľákovej v právnej veci žalobcu: **G., a.s.**, B., IČO: X zastúpený advokátom Mgr. F, K. proti žalovanému: **C., a.s.**, B. IČO: X, zastúpený advokátom JUDr. P, V. o zaplatenie 21 910 681 Sk s prísl., na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15. januára 2007 č.k. 57 Cb 5/1999-380, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15. januára 2007 č.k. 57 Cb 5/1999-380 **m e n í** tak, že návrh **z a m i e t a**.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania vo výške 3 368 807 Sk do troch dní k rukám právneho zástupcu žalobcu.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi 18 051 819,20 Sk a náhradu trov konania 1 137 000 Sk do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

V odôvodnení rozsudku súd prvého stupňa uviedol, že žalobou zo dňa 11.11.1998 sa pôvodný žalobca B., a.s. P. domáhal zaplatenia sumy 21 910 681 Sk titulom náhrady škody a po čiastočnom späťvzátí žaloby v rozsahu 3 858 861,80 Sk zostal uplatnený nárok vo výške 18 051 819,20 Sk. Krajský súd v Bratislave rozsudkom č.k. 57 Cb 5/99-39 zo dňa 2.3.1999 rozhodol tak,

že v časti o zaplatenie 3 858 861,80 Sk konanie zastavil a žalovaného zaviazal na zaplatenie 18 051 819,20 Sk a náhradu trov konania. O odvolaní proti tomuto rozsudku Najvyšší súd SR rozhodol uznesením č.k. 1 Obo 239/99-76 zo dňa 31.7.2000 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uznesenia uviedol, že o nároku bolo rozhodnuté bez toho, aby boli dostatočne preskúmané zákonné predpoklady pre priznanie nároku na náhradu škody. S odkazom na ust. § 133 Exekučného poriadku dospel k záveru, že ak S. zruší príkaz exekútora o pozastavení práva nakladať s cennými papiermi, tieto sa nestanú voľne obchodovateľné na verejnom trhu s cennými papiermi, lebo sú naďalej viazané exekučným príkazom a uložil súdu opätovne preskúmať podmienky pre náhradu škody spolu s námietkou týkajúcou sa jej výšky.

Krajský súd v Bratislave v novom konaní rozhodol rozsudkom č.k. 57 Cb 5/99 zo dňa 26.1.2001 tak, že návrh zamietol a žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanému náhradu trov konania. O odvolaní proti tomuto rozsudku rozhodol odvolací súd uznesením č.k. 1 Obo 186/01-116 zo dňa 30.5.2002 tak, že napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Poukázal na konštatovanie v zrušujúcom uznesení, z ktorého vyplýva, že ak S. zruší na príkaz exekútora registráciu o pozastavení práva nakladať s cennými papiermi, tieto sa nestanú voľne obchodovateľné na verejnom trhu s cennými papiermi, lebo sú naďalej viazané exekučným príkazom, v ktorej súvislosti je potrebné poukázať na ustanovenie § 132 zákona č. 232/1995 Z.z. Prvostupňový súd konštatoval zmenu majiteľa akcií dňa 4.10.1997 formou prechodu, čo podľa neho vylučuje vznik zodpovednosti žalovaného za vzniknutú škodu bez akéhokoľvek zdôvodnenia a uvedenia nových skutočností, z ktorých by vyplývali výsledky dokazovania.

V novom konaní rozhodol Krajský súd v Bratislave rozsudkom č.k. 57 Cb 5/99-206 zo dňa 13.3.2003 tak, že žalobu zamietol. V odôvodnení konštatoval, že nebol splnený žiaden z predpokladov zodpovednosti za škodu. Konanie žalovaného v súvislosti so zrušením registrácie pozastavenia výkonu nakladať s predmetnými 47 659 kusmi akcií dňa 9.9.1997 označil za také, ktoré nie je možné hodnotiť ako protiprávne, resp. neoprávnené. Ďalej uviedol, že k úkonu, ktorý spôsobil vznik škody na strane žalobcu, t.j. ku zmene majiteľa predmetných akcií povinného C, a.s. na inú osobu nedošlo bezprostredne odblokovaním akcií žalovaným dňa 9.9.1997, ako tvrdí žalobca, ale dňa 24.10.1997, t.j. 45 dní po predmetnom úkone žalovaného a 37 dní po zániku platnosti blokácie akcií v prospech obchodníka s cennými papiermi C., o.c.p. O odvolaní žalobcu proti tomuto rozsudku rozhodol odvolací súd rozsudkom č.k. 1 Obo 153/03 zo dňa 26.10.2004 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi 18 051 819,20 Sk a trovy konania. V odôvodnení rozsudku za nesporné označil, že Krajský súd v Trenčíne vydal poverenie č. 5300/000003 zo dňa 14.5.1997, ktorým poveril súdnu

exekútorku JUDr. E vykonaním exekúcie vykonateľného rozhodnutia sp. zn. 10 Cb 48/97 zo dňa 10.4.1997, ktorým bola uložená povinnosť povinnému C, a.s. P. zaplatiť pohľadávku oprávnenému B., a.s. P. Súdna exekútorka v zmysle zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch vydala dňa 2.9.1997 príkaz na vykonanie exekúcie predajom zaknihovaných cenných papierov z účtu povinného a dňa 8.9.1998 požiadala o zrušenie pozastavenia výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi z dôvodu ich predaja v rámci exekúcie na uspokojenie pohľadávky oprávneného v danom spore žalobcu, s poukazom že vznik, aj zánik pozastavenia výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi upravuje § 27 zákona č. 600/1992 Zb. v znení neskorších predpisov. Vzhľadom na riadne doručenie exekučného príkazu žalovanému, tento bol povinný ho rešpektovať. S odkazom na zákon č. 233/1995 Z.z. konštatoval, že oprávneným na nakladanie s predmetnými cennými papiermi bola výlučne súdna exekútorka a ani po zrušení registrácie, za účelom predaja cenných papierov, nemal žalovaný právo akceptovať právne úkony povinného. Citoval ust. § 133 Exekučného poriadku, podľa ktorého pohľadávky z cenných papierov vykonáva exekútor realizačnými úkonmi primeranými povahe týchto listín a všetky úkony pri nakladaní s cennými papiermi robí namiesto povinného exekútor, čo znamená, že len exekútor je oprávnený priamo zo zákona nakladať s majetkom povinného-majiteľa účtu cenných papierov. Tým, že vykonal napriek exekučnému príkazu dňa 24.10.1997 registráciu prevodu cenných papierov, medzi povinným a ďalšou spoločnosťou porušil svoju povinnosť, v dôsledku ktorej znemožnil vykonať exekúciu v prospech žalobcu, čím mu spôsobil škodu v uplatnenej výške.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný dovolanie, keď sa nestotožnil s posúdením nároku podľa § 420 Občianskeho zákonníka a poukázal na osobitnú úpravu § 373 a nasl. Obchodného zákonníka. Ďalej namietal, že odvolací súd neskúmal trhovú hodnotu zaknihovaných cenných papierov, ktoré boli predmetom exekúcie, vyčíslenie škody uplatnenej v návrhu považoval za neakceptovateľné a ničím nepodložené, ktoré nebolo v konaní zisťované. Taktiež namietol neskúmanie využitia iných spôsobov vykonávania exekúcie na uspokojenie pohľadávky oprávneného exekúciou. Dovolací súd rozhodol o dovolaní tak, že zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z ust. § 27 ods. 6 zákona o cenných papieroch č. 600/1992 Zb. v platnom znení v rozhodnom čase vyplýva, že pokiaľ stredisko vykoná registráciu prevodu zaknihovaného cenného papiera po dobu zaregistrovaného pozastavenia výkonu práva nakladať s cenným papierom, poruší povinnosť. Odvolací súd za porušenie povinnosti žalovaného označil registráciu prevodu cenných papierov medzi povinným a treťou osobou napriek vydanému exekučnému príkazu s odkazom na citované ust. § 133 Exek. por., ktoré zdôvodnenie dovolací súd považoval za nie

v súlade s obsahom citovaného ustanovenia a preto z takto koncipovaného odôvodnenia nemožno vyvodzovať porušenie povinnosti žalovaného. Uviedol, že zo zdôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, že žalovaný registráciu prevodu vykonal počas zaregistrovaného pozastavenia výkonu práva nakladať s cenným papierom, preto odvolací súd bez zistenia tejto skutočnosti s poukazom na nesprávne ustanovenie, predčasne porušenie povinnosti žalovaného vyvodil. Z obsahu spisu je zrejmé, že na základe žiadosti súdnej exekútorke o odblokovanie cenných papierov stredisko vykonalo službu, ale či táto služba spočívala v zápise v príslušnej evidencii strediska o zániku pozastavenia registrácie prevodu práva nakladať s cennými papiermi povinného nie je zrejmé. Ďalej uviedol, že z doposiaľ vykonaného dokazovania nie je zrejmé, či žalovaný na základe žiadosti súdnej exekútorke o odblokovanie zaknihovaných cenných papierov mohol, alebo mal zapísať v príslušnej evidencii strediska zánik zaregistrovaného pozastavenia práva nakladať s cennými papiermi. V takomto prípade by nebol splnený základný predpoklad porušenia povinnosti pre určenie zodpovednosti žalovaného za škodu. Pokiaľ túto žiadosť exekútorke nemal akceptovať ako príkaz oprávnenej osoby, potom by k zániku zaregistrovaného pozastavenia výkonu práva nakladať s cennými papiermi nedošlo. V tomto prípade by bolo potrebné skúmať príčinnú súvislosť medzi porušením povinnosti žalovaného a so vzniknutou škodou a následne sa vysporiadať s výškou škody.

Odvolací súd uznesením č.k. 1 Obo 88/06-348 zo dňa 30.10.2006 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 13.3.2003 a vec vrátil na ďalšie konanie s tým, že súd prvého stupňa opätovne preskúma splnenie predpokladov pre náhradu škody a opätovne o veci rozhodne.

Súd prvého stupňa v novom rozhodnutí vo veci uviedol, že pri posudzovaní porušenia povinnosti žalovaného vychádzal zo zákona o cenných papieroch č. 600/1992 Zb, ktorý upravuje vznik a zánik pozastavenia výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi v ust. § 27 zákona. Žalovanému bol exekučný príkaz riadne doručený a bol ho povinný rešpektovať. Žalovaný napriek doručenému exekučnému príkazu vykonal dňa 24.10.1997 registráciu prevodu cenných papierov medzi povinným a ďalšou spoločnosťou, čím porušil svoju právnu povinnosť, v dôsledku ktorej znemožnil vykonať exekúciu v prospech žalobcu, čím mu spôsobil škodu v uplatnenej výške. Príčinnú súvislosť medzi porušením povinnosti žalovaného a vznikom škody súd prvého stupňa vidí v tom, že žalobca nemohol uspokojiť svoju pohľadávku inak, iba formou exekúcie predajom cenných papierov, keďže mal zaregistrované pozastavenie práva nakladať s cennými papiermi žalovaným. Výšku škody súd prvého stupňa zistil z obsahu informácie B. zo dňa 28.3.2006, v ktorej je uvedené, že cena akcie O., a.s. P. sa predávala po 1 000 Sk za jednu akciu.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný, navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a žalobu zamietnuť alebo rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. V odvolaní uviedol, že na žiadosť súdnej exekútky zo dňa 8.9.1997 vykonal zrušenie registrácie pozastavenia výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi, táto žiadosť mala formu príkazu v zmysle ust. § 27 ods. 7 zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch, keďže zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva akú formu musí mať takýto príkaz. Úkon súdnej exekútky bol urobený slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne a z jeho obsahu je zrejmé, čoho chce exekútky dosiahnuť touto žiadosťou. Žalovaný zaregistroval v súlade so žiadosťou súdnej exekútky vo svojej evidencii. V čase zmeny majiteľa akcií nemohol byť a nebol exekučný príkaz a žalovaný mohol vykonať zmenu majiteľa týchto cenných papierov na základe predložených dokladov. Namietol v odvolaní nedostatočné zistenie výšky škody paušálnym vyčíslením bez zistenia skutočnej výšky akcií v rozhodnom období. Odvolateľ požiadal o vyslovenie prípustnosti podania dovolania, ktorú odôvodňuje tým, že rozhodnutím súdu došlo ku zmene charakteru žalovaného z evidenčného na preskúmací, žalovanému bola uložená povinnosť hodnotiť právne úkony oprávnených osôb podľa ich formy a povinnosť žalovaného evidovať nielen pozastavenie výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi ale aj exekučné príkazy.

Žalobca navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Vo vyjadrení uviedol, že pozastavenie výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi je potrebné považovať za súčasť obsahu záväzkového vzťahu medzi žalovaným a majiteľom cenného papiera a to napriek skutočnosti, že je upravené zákonom o cenných papieroch. V danom prípade tiež existuje vzťah medzi žalovaným a jeho klientom, resp. oprávnenou osobou, avšak tento typ tohto zmluvného vzťahu nie je upravený ani zákonom o cenných papieroch ani Obchodným zákonníkom, preto je potrebné použiť aplikáciu ustanovení o náhrade škody podľa Občianskeho zákonníka. Ďalej vo vyjadrení rozoberá námietku odvolateľa o nepreukázaní možnosti uspokojenia pohľadávky iným vhodným spôsobom podľa jednotlivých možností uvedených v odvolaní (a to predajom spoločnosti K., a.s. prikázanie pohľadávky spoločnosti C., a.s., predaj iných aktivít spoločnosti C, a.s.). Opätovne zdôraznil, že v konaní bolo preukázané naplnenie všetkých podmienok pre vznik zodpovednosti žalovaného za škodu ako aj výšku škody cenou akcií v ich nominálnej hodnote.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací / § 10 ods. 2 O.s.p./ prejednal vec v rozsahu podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a po prejednaní odvolania na pojednávaní podľa § 214 ods. 1 O.s.p. dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

Z ustanovenia § 131 ods. 1 Exek.por. platného v čase začatia exekučného konania vyplýva, že exekúciu predajom cenných papierov možno realizovať tak, že exekútor spíše tieto cenné papiere podľa ustanovení o predaji hnutelných vecí a odníme ich, alebo dá príkaz na pozastavenie práva nakladať s cennými papiermi povinného podľa osobitného predpisu. Súdna exekútorka dňa 1.7.1997 s odkazom na ust. § 27 zák.č. 600/1992 Zb. v znení neskorších zmien žiadala o zaregistrovanie pozastavenia výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi emitenta O, a.s. v počte 47 659 ks, na dobu uvedenú v upovedomení o začatí exekúcie (č.l. 8). S, a.s. výpisom ku dňu 8.7.1997 požiadavku na službu zákaz predaja cenných papierov akceptovalo s dátumom platnosti blokácie do 31.12.2005 (č.l. 13) a zaregistrovalo pozastavenie práv nakladať s cennými papiermi s platnosťou do 31.12.2005, v prospech obchodníka s cennými papiermi identifikačné číslo X (č.l. 16). Za tohto skutkového stavu nesporne zisteného v konaní, dovolací súd považoval za prvotnú otázku pre určenie zodpovednosti žalovaného za uplatnenú škodu zistenie, či žalovaný porušil povinnosť v zmysle ust. § 27 ods. 6 zákona o cenných papieroch č. 600/1992 Zb. v znení platnom v rozhodnom čase, keď dňa 24.10.1997 zaregistroval predaj zaknihovaných cenných papierov povinného na inú spoločnosť. V zmysle ust. § 133 Exek.por. platnom v rozhodnom čase všetky úkony exekútora pri nakladaní s cennými papiermi robí namiesto povinného exekútor a tieto úkony exekútor robí za povinného podľa osobitných predpisov. Takýmto osobitným predpisom je pre danú vec zákon č. 600/1992 Zb. v platnom znení v rozhodnom čase, podľa ktorého bola poverená exekútorka povinná konať. Z ustanovenia § 27 ods. 6 zákona o cenných papieroch v platnom znení v rozhodnom čase vyplýva, že ak stredisko vykoná registráciu prevodu zaknihovaného cenného papiera po dobu registrácie pozastavenia výkonu práva nakladať so zaknihovaným cenným papierom, poruší povinnosť. Porušenie povinnosti je viazané, ako konštatuje aj dovolací súd, na vykonanie registrácie prevodu zaknihovaného cenného papiera po dobu zaregistrovania pozastavenia výkonu práva nakladať so zaknihovaným cenným papierom. Úkon pozastavenia výkonu práva nakladať so zaknihovaným cenným papierom urobený súdnou exekútorkou v súlade s ust. § 133 Exek. por., žalovaný realizoval s lehotou do 31.12.2005. V súlade s ust. § 133 Exek. por. súdna exekútorka zaslala žalovanému žiadosť zo dňa 8.9.1997 o odblokovanie zaknihovaných cenných papierov v počte 47 659 ks emitenta O, a.s. z dôvodu zadania príkazu na predaj cenných papierov obchodníkovi s cennými papiermi C,o.c.p. a.s.(č.l. 31, č.l. 187). Súdna exekútorka, ako oprávnená osoba v zmysle Exekučného poriadku nakladať s cennými papiermi povinného, opätovne obsahove totožnú žiadosť o odblokovanie predmetných cenných papierov zopakovala na predpísanom tlačive strediska dňa 9.9.1997, s ktorým dátumom žalovaný (právny predchodca) žiadosť na vykonanie služby exekútorky prijal (č.l. 188). Požiadavka exekútorky na služby bola

akceptovaná a realizovaná žalovaným ako vyplýva z výpisu účtu majiteľa cenných papierov ku dňu 22.10.1997, ktorým žalovaný deklaruje pred vykonaním služby zákaz predaja akcií, požiadavku na zmenu a to zrušenie nastaveného obmedzenia s dátumom platnosti blokácie 31.12.2005 a po vykonaní služby emisia CP na účte majiteľa nemá žiadne obmedzenia. Požiadavka služby bola akceptovaná a zmena stavu prevedená k 22.10.1997 (č.l. 189). Odvolací súd ani výsluchom svedkyne – exekútky nezistil rozpor medzi obsahom listiny na č.l. 189 spisu, ktorá potvrdzuje zrealizovanie žiadosti exekútky o odblokovanie akcií t.j. o zrušenie pozastavenia práva nakladať s cennými papiermi a obsahom výpovede svedkyne, ktorá uviedla, že požiadala žalovaného o odblokovanie akcií a žalovaný jej žiadosť akceptoval. Za tohto skutkového stavu mal odvolací súd za preukázané, že žalovaný postupoval v súlade so zákonom o cenných papierov č. 600/1992 Zb. v platnom znení v rozhodnom čase a preto sa nedopustil porušenia povinností vyplývajúcich mu z tohto zákona, čo je nesplnenie základnej podmienky skúmanej pre vznik škody žalobcovi.

Odvolací súd z uvedeného dôvodu rozhodnutie súdu prvého stupňa v zmysle ust. § 220 O.s.p. zmenil a návrh ako nedôvodný proti žalovanému zamietol.

O náhrade trov prvostupňového a odvolacieho konania rozhodol v zmysle ust. § 224 ods. 1,2 O.s.p. tak, že v konaní úspešnému žalovanému v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. priznal náhradu trov prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho konania za dva úkony právnej pomoci vykonané JUDr. L (prevzatie a príprava, odvolanie zo dňa 30.3.1999), úkony právnej pomoci vykonané JUDr. H (účasť na pojednávaní 26.1.2001, vyjadrenie k odvolaniu žalobcu z 12.6.2001) po 20 160 Sk v zmysle vyhl.č. 240/1990 Zb. Ostatné uplatnené úkony právnej pomoci (prevzatie a príprava právneho zastúpenia JUDr. H a vyjadrenie k uzneseniu NS SR zo dňa 31.7.2000) neboli priznané ako nedôvodne uplatnené, keď účastník nepreukázal účelnosť a opodstatnenosť zmeny právneho zastúpenia a komentovania súdneho rozhodnutia. V zmysle vyhl.č. 163/2002 Z.z. bola žalovanému priznaná náhrada trov právneho zastúpenia za päť úkonov právnej pomoci (účasť na pojednávaní dňa 30.9.2002, 13.2.2003, 1/2 úkonu 13.3.2003, vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 16.6.2003, účasť na pojednávaní 26.10.2004) po 48 760 Sk a v zmysle vyhl.č. 655/2004 Z.z. a v zmysle vyhl.č. 655/2004 Z.z. za osem úkonov právnej pomoci (podanie dovolania zo dňa 17.1.2005, stanovisko dovolateľa k vyjadreniu žalobcu z 28.2.2005, žiadosť o odklad vykonateľnosti, účasť na pojednávaní dňa 8.1.2007, 15.1.2007 v 1/2-ci, odvolanie Mgr. K zo dňa 14.2.2007, jeho účasť na pojednávaní 12.12.2007 a 23.1.2008) po 48 850 Sk, režijný paušál 5 x 100 Sk, 3 x 128 Sk, 1 x 136 Sk, 3 x 150 Sk, 4 x 178 Sk, 1 x 190 Sk, spolu režijný paušál 2 372 Sk, spolu náhrada trov právneho zastúpenia vo výške 668 807 Sk. Odvolací súd priznal úspešnému žalovanému náhradu trov za zaplatený súdny poplatok za

dovolanie vo výške 1 200 000 Sk, za odvolanie 500 000 Sk (13.5.1999), za odvolanie 1 000 000 Sk (18.5.2007). Ostatná uplatnená náhrada trov konania nebola žalovanému priznaná z dôvodu, že vykonanie niektorých právnych úkonov nebolo osvedčené ani preukázané (rokovanie s klientom, rokovanie strán) alebo ich vykonanie nebolo potrebné na účelné bránenie práva žalovaného v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Z tohto dôvodu nebola účastníkovi priznaná náhrada DPH jeho právneho zástupcu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 23. januára 2008

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.N.

